

بررسی اثرات روشهای کشت در تاریخهای مختلف برزودرسی و برخی صفات دیگر در دو رقم پیاز

سید علی موسوی زاده^۱، محسن خدادادی^۲

۱- مرکز تحقیقات کشاورزی آذربایجان شرقی

۲- بخش تحقیقات سیب زمینی، پیاز و حبوبات آبی

بمنظور تعیین بهترین تاریخ و روش کاشت، سه تاریخ کاشت با دو روش کاشت (نشاء کاری و بذرکاری) در دو رقم پیاز قرمز آذرشهر و سفید کاشان در یک آزمایش کرت‌های دوبرخورد شده در طرح پایه بلوکهای کامل تصادفی با چهار تکرار بمدت دوسال در سالهای زراعی ۱۳۷۷ و ۱۳۷۸، در ایستگاه تحقیقاتی خسروشهر اجرا گردید. صفات عملکرد پیاز، میزان زودرسی، درصد ماده خشک و کل مواد جامد محلول مورد بررسی قرار گرفتند.

با استفاده از داده‌های حاصل برای صفت عملکرد پیاز، تجزیه واریانس ساده در سالهای مورد بررسی و تجزیه مرکب در قالب آزمایش کرت‌های دوبرخورد شده در طرح پایه بلوکهای کامل تصادفی و مقایسه میانگین‌ها با استفاده از آزمون دانکن در سطح احتمال ۵ درصد انجام گرفت. نتایج حاصل از تجزیه واریانس ساده و مرکب نشان داد که بین تاریخهای کاشت و روش کاشت در سطح احتمال یک درصد اختلاف معنی دار وجود دارد و اولین تاریخ کاشت (۱۰ اردیبهشت ماه) با میانگین دوساله ۲۸/۷۱ تن در هکتار بیشترین عملکرد پیاز را داشت. روش کشت نشائی در سالهای مورد آزمایش عملکرد بیشتری نسبت به روش بذری داشت. بطوری که در روش کاشت نشائی میانگین دوساله عملکرد پیاز ۵/۷۴ تن در هکتار نسبت به روش بذرکاری افزایش داشت.

در تجزیه مرکب سال اثر معنی داری در عملکرد پیاز نداشت. بنابراین می‌توان جهت دستیابی به عملکرد بالا در منطقه کشت نشائی و زود کاشت را توصیه نمود. با توجه به معنی دار بودن اثر متقابل رقم × تاریخ کاشت و نتایج مقایسه میانگین‌ها ارقام به لحاظ عملکرد در تاریخهای مختلف کاشت عکس العمل یکسانی نداشتند. رقم قرمز آذرشهر در اولین تاریخ کاشت (۱۰ اردیبهشت ماه) به میزان ۴/۳۱ تن در هکتار نسبت به رقم سفید کاشان از عملکرد بیشتری برخوردار بوده است. در حالیکه رقم قرمز آذرشهر در تاریخ کاشت سوم کمترین عملکرد را داشته است و ولی بطور کلی تاخیر در کشت میزان محصول را کاهش داده است. همچنین بدلیل معنی دار بودن اثر متقابل تاریخ کاشت × روش کاشت، روشهای مختلف کشت در تاریخهای مختلف

کاشت عکس العمل یکسانی نداشتند. روش کاشت نشائی در تاریخ کاشت اول (۱۰ اردیبهشت ماه) بامیانگین دو ساله ۳۲/۹۰ تن در هکتار بیشترین عملکرد و روش کاشت بذری مربوط به تاریخ کاشت سوم (۱۰ خرداد ماه) بامیانگین دو ساله ۱۷/۶۷ تن در هکتار کمترین عملکرد را داشتند. نتایج حاصل از اندازه گیری درصد ماده خشک و مواد جامد محلول نشان داد که در کشت نشائی میزان درصد ماده خشک و مواد جامد بیشتر از کشت بذری است. همچنین میزان درصد ماده خشک در رقم قرمز آذر شهر بیشتر از رقم سفید کاشان است. لذا با توجه به نتایج بدست آمده می توان گفت که زود کاشت و کاشت نشائی موجب زود رسی و افزایش کمیت و کیفیت محصول تولیدی میگردد. همچنین رقم قرمز آذر شهر به عنوان بهترین رقم برای منطقه توصیه می شود.